
Hallitus**AIKA** Tiistai 13.06.2023 klo 09:00 - 09:32**PAIKKA** Sähköinen kokous**ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 62	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 63	Lausuntopyyntö Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024-2026	5
§ 64	Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen 2022 vastaukset	11
§ 65	MAL 2023 -suunnitelman lausuntojen käsittely	12
§ 66	Yhtymäkokouksen 23.5.2023 päätösten täytäntöönpano	15
§ 67	Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset	16
§ 68	Tiedoksi merkittävät asiat	17
§ 69	Seuraava kokous	19

Päätöksentekijät	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Sauri Pekka	Puheenjohtaja, Helsinki	
	Hämäläinen Sanna Asko-Seljavaara Sirpa	Jäsen, Helsinki Varajäsen, Helsinki	
	Brax Saara	Jäsen, Kirkkonummi	
	Halava Heli	Jäsen, Espoo	
	Kauppila Elina	Jäsen, Helsinki	
	Kauppinen Sirpa	Jäsen, Vantaa	
	Laiho Mia	Jäsen, Espoo	
	Laisaari Johanna	Jäsen, Helsinki	
	Liukkonen Pasi	Jäsen, Vantaa	
	Månsson Björn	Jäsen, Helsinki	
	Rajala Maria	Jäsen, Espoo	
	Rokkanen Sakari	Jäsen, Vantaa	
	Rydman Sampsa	Jäsen, Helsinki	
Muut osallistujat	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Salmi Lilli	Varajäsen, Tuusula	
	Holm Markus	Asiantuntija, Vantaa	
	Isotalo Olli	Asiantuntija, Espoo	
	Grannas Mikael	Asiantuntija, Sipoo	
	Isotupa Juha- Pekka	Asiantuntija, Siuntio	
	Kauppinen Anna- Kaisa	Asiantuntija, Kirkkonummi	
	Lindberg Arto	Asiantuntija, Tuusula	
	Manninen Rikhard	Asiantuntija, Helsinki	
	Masar Christoffer	Asiantuntija, Kauniainen	
	Rontu Kirsi	Asiantuntija, Kerava	
	Nykänen Mika	Toimitusjohtaja, esittelijä	
	Alakuijala Päivi	Tulosalueen johtaja	
	Flink Mari	Tulosalueen johtaja	
	Perkiö Seppo	Vt. tulosalueen johtaja	
	Puntanen Sini	Tulosalueen johtaja	
	Saarinen Jussi M	Tulosalueen johtaja, pöytäkirjanpitäjä	
	Wallin Johanna	Tulosalueen johtaja	
	Solala Janne	Yksikön päällikkö	
	Peltonen Riikka	Hallinnonasiiantuntija	

ALLEKIRJOITUKSET

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu

Pekka Sauri
puheenjohtaja

Jussi M Saarinen
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

14.6.2023

Mia Laiho
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Asetettu yleisesti nähtäville yleisessä tietoverkossa (www.hsl.fi) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 13.6.2023.

Kokouksen järjestäytyminen

Hallitus 13.06.2023 § 62

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelija Yksikön päällikkö Janne Solala, p. 040 621 5554

Ehdotus Hallitus päättää

- a) todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi; sekä
- b) valita pöytäkirjantarkastajaksi Mia Laihon (varalla Sakari Rokkanen)

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Lausuntopyyntö Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024-2026

108/02.02.00.00/2023 [Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026]

Hallitus 13.06.2023 § 63

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelija Johtaja Jussi Saarinen, p. 040 820 8194 ja
talouspäällikkö Maarit Hauskamaa, p. 040 721 7546

HSL:n perussopimuksen 23 §:n mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. Hallitus laatii ehdotuksen taloussuunnitelmaksi. Hallituksen laatimasta ehdotuksesta on pyydetty jäsenkuntien lausunnot, jotka liitetään yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen. Alustava taloussuunnitelma ja talousarvio on toimitettava jäsenkunnille lausuntoja varten viimeistään 15. kesäkuuta. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelman sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

HSL:n strategia on lähtökohtana valmisteltaessa toiminta- ja taloussuunnitelmaa. Strategia ohjaa HSL:n toimintaa, kehittämistä ja tavoitteiden laadintaa.

Alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman perusteena ovat:

- HSL:n strategia 2022-2025;
- voimassa oleva toiminta- ja taloussuunnitelma 2023-2025;
- hyväksytyt liikennöintisuunnitelma 2023-2024 ja pidemmän aikavälin suunnitelmat; sekä
- vuoden 2022 tilinpäätöstiedot ja saatavissa olevat toteuma- ja ennustetiedot vuodelta 2023.
- Vuonna 2022 valmistunut tuottavuusohjelma

Taloussuunnitelma vuosille 2025-2026 on laadittu aiempien vuosien tapaan talousarviovuoden (2024) kustannustasoon.

Jäsenkuntia pyydetään lausunnoissaan esittämään näkemyksensä erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

1. Sitoutuvatko jäsenkunnat tavoitelähtöiseen budjetointiin, jolla mahdollistetaan joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvu?

Talousarvio ja -suunnitelma pohjautuvat tavoitteeseen, että nousijamäärät saadaan strategian mukaiseen nousuvauhtiin ja toimenpiteisiin tämän tavoitteen saavuttamiseksi panostetaan myös taloudellisesti TTS-kaudella.

Talousarviossa ja suunnitelmassa ei esitetä ylijäämien palautusta jäsenkuntiin, vaan valtion koronatukien ansioista kertyneet ylijäämät jätetään HSL:lle ja käytetään TTS-kauden toimenpiteisiin, joilla matkustajamäärätavoitteet on mahdollista saavuttaa.

2. Miten kunnat aikovat ratkaista infrakorvausjärjestelmän haasteet HSL:n taloudelle tulevina vuosina?

HSL on muodostanut yhteistä näkemystä yhdessä jäsenkuntiansa edustajien kanssa arvioimalla HSL:n tilannekuvaa ja rahoituspohjaa.

Tavoitteena oli luoda yhteinen tilanne- ja tulevaisuuskuva HSL:n rahoituksellisesta pohjasta, perussopimuksen määrittämistä velvoitteista sekä HSL:n kyvystä vastata asetettuihin erilaisiin velvoitteisiin 2020–2030-luvuilla. Mahdollinen jatkotyö on jäsenkuntien/omistajien vastuulla.

Perussopimuksen mukaan lausunto tulee antaa 31.8.2023 mennessä.

Keskeisiä TTS-kauden strategisia menestystekijöitämme ovat:

- Kasvu asiakasymmärryksellä,
- Sujuvat matkaketjut ja
- Tieto ja osaaminen.

Toimintaympäristön kehitys tuo haasteita strategian toteuttamiselle toden teolla, toimintaympäristön taloudessa ja geopolitiikassa korostuu epävarmuus eikä joukkoliikenteen kannalta suotuisia asioita juurikaan ole tapahtunut. Strategisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta keskeiseen asemaan nousee matkustajamäärien kääntäminen kasvu-uralle. HSL:n tulee onnistua kohdistamaan tarjontaa niin, että loisimme kannattavaa kasvua myös uusien maksavien asiakkaiden myötä. Kustannustason nousun näkymä on tasaantuva, joka omalta osaltaan tukee kustannustehokkuustavoitetta. Sen saavuttamiseen linkittyy kuitenkin merkittävästi ihmisten liikkumiskäyttäytyminen ja joukkoliikenteen houkuttelevuus liikkumismuotona.

Sähköbussien osuuden kasvulla on merkittävä vaikutus päästötavoitteen saavuttamisen vauhtiin. Aikajänne pitenee hitaassa sähköbussiskenaariossa. Nopeutamme tavoitteemme saavuttamista ympäristöbonuksen ja biopolttoaineiden käytön avulla ja arvion mukaan strategiakauden tavoite on saavutettavissa. Kaikki seudulle tulevat uudet bussit vaadimme päästöttöminä. Globaali maailmantilanne kuitenkin haastaa tilannetta, sillä valtaosa sähköbussista tuotetaan Kiinassa.

Toimintamme keskiössä tulevana vuosina on hyvän palvelutason säilyttäminen ja sitä kautta matkustajien houkuttelevuus ja joukkoliikenteen käytön lisääntyminen, joka puolestaan parantaa taloutta kasvaneina lipputuloina. Tavoittelemme ennen kaikkea matkustuksen lisäämistä tarkoituksenmukaisesti kohdennetuilla ja erinomaisen asiakaskokemuksen tarjoamilla palveluilla, emme liikenteen supistamista.

TALOUSSUUNNITELMA

Toimintatulot

Toimintatulot vuonna 2024 ovat yhteensä 923,4 milj. euroa. Kasvua vuoden 2023 ennusteeseen verrattuna on 64,9 milj. euroa (7,6 %). Toimintatuloista vuonna 2024 41,5 % on lipputuloja ja 56,0 % kuntaosuuksia. Toimintatulojen arvioidaan olevat 933,4 milj. euroa vuonna 2025 ja 950,2 milj. euroa vuonna 2026.

Lipputulot

Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu tavoitteeseen, jossa matkustajamäärät kasvavat 380 nousuun, joka mahdollistaa strategikauden lopun nousijamäärätavoitteen 400 milj. nousijaa vuonna 2025.

Kokonaisuudessaan vuodelle 2024 tavoitellaan lipputuloja yhteensä 382,7 milj. euron edestä. Lipputulotavoite vuonna 2024 on 13,3 milj. euroa (3,6 %) kuluvan vuoden 2023 ennustetta suurempi. Vuonna 2025 lipputulotavoite on 405,0 milj. euroa ja vuonna 2026 420,0 milj. euroa.

Kuntaosuudet

Jäsenkunnat maksavat HSL:lle kuntaosuuksina ne kustannukset, joita ei voida kattaa lipputuloilla tai muilla tuloilla. Kuntaosuudet muodostuvat lipputulojen, operointikustannusten, joukkoliikenneinfran ja muiden kustannusten eristä.

Kuntaosuudet vuonna 2024 ovat yhteensä 517,1 milj. euroa. Kuntaosuuksilla katetaan keskimäärin 56,7 % kuntaosuuksiin kohdistetuista kustannuksista (keskimääräinen subventio-% on 56,7). Kuntaosuudet vuonna 2025 ovat yhteensä 504,9 milj. euroa ja vuonna 2026 506,6 milj. euroa.

HSL:n strategiakauden tavoitteena on, että kuntaosuudet keskimäärin asettuvat 50-55 %:in subventiotasoon. Alustava TTS-suunnitelma on laadittu siten, että strategiakauden subventiotavoitteeseen päästään vuonna 2025.

Muiden strategiatavoitteiden saavuttaminen ja erityisesti nousijamäärien saaminen nousuun edellyttää lisäpanostuksia joukkoliikenteeseen vuosina 2024-2025. Talousarvioehdotus ja kunnille kuntaosuuksiin kohdistetut kustannukset eivät sisällä lisäpanostukseen käytettäviä varoja, vaan koronatukien ansiosta kertyneitä ylijäämiä on tarkoitus käyttää vuosina 2024-2025 matkustajamäärien kasvattamiseen, mihin tuet on tarkoitettukin. Tämän vuoksi vuoden 2022 koronatuen (49,2 milj. euroa) verran jäljellä olevia ylijäämiä ei esitetä palautettavaksi jäsenkuntiin, vaan varoja käytetään matkustajamäärien kasvattamiseen ja palvelutason parantamiseen. Tarvittavat toimenpiteet tarkentuvat syksyn suunnittelussa ja ne käsitellään vuoden 2024 aikana talousarviomuutoksina, joiden rahoitukseen käytetään kertyneitä ylijäämiä.

Tuet ja avustukset

Valtion suurten kaupunkien joukkoliikennetuen vuosittaiseksi määräksi on arvioitu 12,0 milj. euroa vuosina 2024–2026. Tuki on kohdistettu jäsenkunnille asukaslukujen suhteessa.

Toimintamenot

Toimintamenot vuonna 2024 ovat yhteensä 905,7 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2023 ennusteesta 45,4 milj. euroa (5,3 %). Vuonna 2025 toimintamenojen arvioidaan olevan 915,3 milj. euroa ja 927,4 milj. euroa vuonna 2026.

Palveluiden ostot

Palveluiden ostomenot ovat yhteensä 870,0 milj. euroa vuonna 2024, 96,1 % HSL:n kaikista toimintamenoista. Palveluiden ostoon käytetään vuonna 2025 yhteensä 879,4 milj. euroa ja 891,4 milj. euroa vuonna 2026.

Liikennöitsijöille maksetaan joukkoliikenteen operoinnista vuonna 2024 yhteensä 611,4 milj. euroa, joka on 67,5 % toimintamenoista. Operointikustannukset ovat 619,6 milj. euroa vuonna 2025 ja 632,3 milj. euroa vuonna 2026.

Joukkoliikenteen infrakorvaukset

Kunnille joukkoliikenteen infrasta maksettava käyttökorvaus vuonna 2024 on yhteensä 214,5 milj. euroa. Lisäksi HSL hankkii ostopalveluna Espoossa ja Helsingissä sijaitsevaa sähköbussien latausinfraa 2,9 milj. eurolla. Kustannukset sisältävät varaukset kannusteisiin ja sähkönsiirtoon.

Infrakustannukset yhteensä ovat vuonna 2024 16,7 milj. euroa (8,3 %) suuremmat kuin vuonna 2023. Suunnitelmakautena kustannukset kasvavat metron jatkeen ja Raidejokerin ollessa toiminnassa koko vuoden. Vuonna 2025 infrakuluja arvioidaan maksettavan yhteensä 218,1 milj. euroa ja vuonna 2026 yhteensä 218,4 milj. euroa.

Muut ostopalvelut

Muuhun kuin liikennöitsijöille maksettaviin liikennöintikorvauksiin ja infrapalvelujen ostoihin käytetään 41,2 milj. euroa vuonna 2024. Muihin palvelujen ostoon käytetään 41,7 milj. euroa vuonna 2025 ja 40,7 milj. euroa vuonna 2026.

IT-käyttöpalveluiden kustannukset (25,7 milj. euroa vuonna 2024) sisältävät lippu- ja informaatiojärjestelmien ohjelmistojen ja laitteiden käyttöpalveluiden sopimusmaksut, kapasiteettipalvelut ja muut vuosittaiset käyttökustannukset. IT-käyttöpalveluiden kustannusten ennakoidaan laskevan TTS-kaudella kun lippujärjestelmää uusitaan.

Ulkopuolelta ostettavia asiantuntijapalveluita käytetään omaa osaamista täydentämään silloin, kun se on strategisesti ja taloudellisesti järkevää. Vuonna 2024 ulkopuolisiin asiantuntijapalveluihin arvioidaan käytettävän 4,1 milj. euroa.

Markkinointi- ja ilmoituspalveluihin sekä erilaisiin painatuksiin käytetään 4,2 milj. euroa. Varaus sisältää asiakasviestinnän ja uusien palveluiden markkinoinnin suunnittelupalvelut.

Vartiointipalveluihin käytetään 0,8 milj. euroa. Bussiliikenteen vartiointi- ja järjestyksenvallontapalveluiden lisäksi järjestyksenvallot toimivat matkalippujen tarkastajien avustavissa tehtävissä. Nämä vartiointipalvelut ovat HSL:n suoraan maksamia vartiointipalveluita ja vartiointin kustannuksia sisältyy lisäksi operointikustannuksiin. Muihin palveluostoihin käytetään yhteensä 4,5 milj. euroa vuonna 2024.

Henkilöstökulut

HSL:n henkilöstömenot ovat 25,6 milj. euroa vuonna 2024, joka on 2,8 % toimintamenoista. Palkkojen ja palkkioiden osuus henkilöstömenoista on yhteensä 21,6 milj. euroa. Eläkemenoihin ja muihin sivukuluihin on varattu yhteensä 4,0 milj. euroa. Henkilöstömenoissa on varauduttu nykyisen henkilömäärän työpanokseen ja kunta-alan palkkojen yleiskorotuksiin 2023 ja 2024. Henkilöstömenot eivät sisällä varausta mahdollisen tulos- ja kannustepalkkion maksamiseen.

Muut kustannukset

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavarihin on vuodelle 2024 varattu 0,8 milj. euroa. Vuosina 2025 ja 2026 0,6 milj. euroa vuosittain. Tämä menoerä sisältää toimisto- ja IT-tarvikkeet, matka- ja kertakorttipohjien hankinnat, kalustohankinnat ym. tarvikkehankinnat.

Vuokramenot vuonna 2024 ovat 5,1 milj. euroa. Vuokramenot sisältävät HSL:n toimitilojen vuokra- ja vastikekustannusten kuljettajien sosiaalituloista maksettavia vuokria 1,6 milj. euroa.

Muut menot vuonna 2024 ovat 4,2 milj. euroa. Muihin menoihin sisältyvät tarkastusmaksujen luotto-tappiot ja luottotappiovaraukset, joita arvioidaan kirjattavan noin 2,0 milj. euroa vuosina 2024-2026. Muihin menoihin sisältyvät myös HSL:n myyntikanavista aiheutuvat maksamisen kulut kuten luotto-kortti- ym. provisiot, joiden arvioidaan olevan TTS-kaudella 1,9 milj. euron luokkaa vuosittain.

Toimintakatteen ennen rahoitustuottoja –ja kuluja sekä poistoja, arvioidaan olevan vuonna 2024 17,7 milj. euroa ylijäämäinen.

Rahoitustuotot ja –kulut

HSL rahoittaa investointinsa tarvittaessa lainanotolla rahoituslaitoksilta. Alustava Toiminta- ja talous-suunnitelma 2024-2026 sisältää vuonna 2020 nostetun 50,0 milj. euron talousarviolainan kustannukset takaisinmaksuerinä rahoituslaskelmassa ja korkoina tuloslaskelmassa. Tätä lainaa on jäljellä vuoden 2023 lopussa 34,2 milj. euroa, jota lyhennetään 5,3 milj. eurolla vuosittain.

Alustava TTS-suunnitelma ei sisällä varausta uuden talousarviolainan nostoon. Uuden lainan nostotarvetta arvioidaan vuosittain TTS-valmistelun yhteydessä.

Ylimääräisten kassavarojen sijoituksissa noudatetaan HSL:n hallituksen hyväksymää sijoituspolitiikkaa. Sijoituksia tehdään kassavarojen turvaamiseksi pankkien perimiltä negatiivisilta talletuskoroilta, mikäli ylimääräisiä kassavaroja TTS-kaudella on jäljellä.

Rahoituksen nettotuottojen arvioidaan olevan 0,5-0,4 milj. euroa vuosina 2024-2026.

HSL:n yhtymäkokous päättää vuosittain jäsenkunnille maksettavan peruspääoman koron määrästä ja maksamisesta. Yhtymäkokous on päättänyt vuosittain myös kuntakohtaisesta ylijäämästä maksamisesta tai alijäämästä perittävästä korosta. Alustava TTS-suunnitelma ei sisällä varausta näiden korkojen maksamiseen.

Vuosikate rahoituserien jälkeen on 18,3 milj. euroa ylijäämäinen, ja riittää kattamaan suunnitelman mukaiset poistot, jotka ovat 18,3 milj. euroa vuonna 2024.

Investoinnit ja poistot

HSL:n investointimenot ovat 19,1 milj. euroa vuonna 2024, 14,5 milj. euroa vuonna 2025 ja 13,2 milj. euroa vuonna 2026. Investoinneissa painottuu panostus asiakaskanavien kehittämiseen, kuten uusiin lukijalaitteisiin ja lipputilihankkeen kehittämiseen suunnitellut varaukset. Poistoihin on budjetoitu 18,1 milj. euroa vuodelle 2024, 18,6 milj. euroa vuodelle 2025 ja 23,1 milj. euroa vuodelle 2026.

Tilikauden 2024 tulokseksi arvioidaan 0 euroa eli tilikaudelle arvioidut kulut katetaan arvoiduilla tilikauden vuosituloilla.

Ehdotus

Hallitus päättää pyytää Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Keravan kaupunkeja ja Kirkkonummen, Sipoon, Siuntion ja Tuusulan kuntia 31.8.2023 mennessä antamaan lausuntonsa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän taloussuunnitelmaehdotuksesta 2024-2026. Lausunnoista pyydetään ottamaan kantaa erityisesti:

a) Sitoutuvatko jäsenkunnat tavoitelähtöiseen budjetointiin, jolla mahdollistetaan joukko liikenteen käyttäjämäärien kasvu?

Talousarvio ja -suunnitelma pohjautuvat tavoitteeseen, että nousijamäärät saadaan strategian mukaiseen nousuvauhtiin ja toimenpiteisiin tämän tavoitteen saavuttamiseksi panostetaan myös taloudellisesti TTS-kaudella.

Talousarviossa ja suunnitelmassa ei esitetä ylijäämien palautusta jäsenkuntiin, vaan valtion koronatukien ansioista kertyneet ylijäämät jätetään HSL:lle ja käytetään TTS-kauden toimenpiteisiin, joilla matkustajamäärätavoitteet on mahdollista saavuttaa.

b) Miten kunnat aikovat ratkaista infrakorvausjärjestelmän haasteet HSL:n taloudelle tulevina vuosina?

HSL on muodostanut yhteistä näkemystä yhdessä jäsenkuntiensa edustajien kanssa arvioimalla HSL:n tilannekuvaa ja rahoitus pohjaa.

Tavoitteena oli luoda yhteinen tilanne- ja tulevaisuuskuva HSL:n rahoituksellisesta pohjasta, perussopimuksen määrittämistä velvoitteista sekä HSL:n kyvystä vastata asetettuihin erilaisiin velvoitteisiin 2020–2030-luvuilla. Mahdollinen jatkotyö on jäsenkuntien/omistajien vastuulla.

Käsittely

Ennen käsittelyä hallituksen jäsen Björn Månsson oli tehnyt seuraavan vastaesityksen b) kohdasta: Sitoutuvatko kunnat ratkaisemaan infrakorvausjärjestelmän haasteet HSL:n taloudelle tulevina vuosina, ja miten?

Koska kukaan ei kannattanut vastaesitystä, se raukesi.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026
HSL:n tilannekuvan ja rahoitus pohjan arviointi, loppuraportti 6.2.2023

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen 2022 vastaukset

13/00.03.01.00/2022 [Arviointikertomus/arviointisuunnitelma 2021/2022]

Hallitus 13.06.2023 § 64

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelija johtaja Jussi Saarinen, p. 040 820 8194 ja
taluspäällikkö Maarit Hauskamaa, p. 040 721 7546

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. HSL:ssä hallitus antaa lausunnon arviointikertomuksesta yhtymäkokoukselle.

HSL:n hallintosäännön 24 §:n mukaisesti kuntayhtymän ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Hallintosäännön 31 §:n mukaan tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksessa hallitukselle ja yhtymäkokoukselle ehdotuksen toimenpiteistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta.

HSL:n yhtymäkokous on 23.5.2023 § 2 merkinnyt tiedoksi vuoden 2022 arviointikertomuksen. Vuotta 2022 koskevassa arviointikertomuksessaan tarkastuslautakunta esitti HSL:n toimintaa koskevia suosituksia, kehittämisehdotuksia ja havaintoja. Tarkastuslautakunnan arvioinnin kohteena vuonna 2022 olivat koronan vaikutukset, HSL:n strategian ja tuloskortin toteutuminen vuonna 2022, henkilöstö, talousarvion 2022 toteutuminen ja talouden keskeisten tunnuslukujen tulkinta ja seuranta sekä asiakastyytyväisyyskyselyjen johtopäätökset

Tarkastuslautakunnan suositukset ja kehittämisehdotukset on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon vuoden 2023 toiminnassa ja ne huomioidaan lopullisen toiminta- ja taloussuunnitelman 2024-2026 laadinnassa.

Hallitus esittää syysyhtymäkokoukselle liitteen mukaisen lausunnon vuoden 2023 aikana tehdyistä toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyjen kehotusten johdosta on ryhdytty.

Ehdotus Hallitus päättää a) antaa yhtymäkokoukselle liitteen mukaisen lausunnon tarkastuslautakunnan vuotta 2022 koskevan arviointikertomuksen johdosta; sekä b) ehdottaa yhtymäkokoukselle, että se merkitsee liitteenä esitetyn hallituksen lausunnon tiedoksi.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Hallituksen lausunto tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen johdosta
Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2022

MAL 2023 -suunnitelman lausuntojen käsittely

752/08.00.00.01/2020 [MAL-suunnitelma 2023]

Hallitus 13.06.2023 § 65

Esittelijä	Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelija	Strategia -tulosalueen johtaja Sini Puntanen, +358 4050 133 62 Yksikön päällikkö Johanna Järvinen, +358 505314834

MAL 2023 -suunnitelmaluonnos oli julkisesti nähtävillä ja lausunnoilla 3.4.-25.5.2023 ja vaikutusten arviointihjelmaluonnos 14.4.-25.5.2023 välisen ajan. Nähtävillä olo toteuttaa viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annettua lakia (2005/200, SOVA-laki).

Lausuntopyyntö on toimitettu lausunnonantajille ja kannanottopyyntö kannanottojen antajille sähköpostitse. Lisäksi lausunto- ja kannanottopyyntö liitemateriaaleineen on ollut nähtävillä [HSL:n MAL-sivustolla](#). Lausunnonantajille ja muille kiinnostuneille järjestettiin info- ja keskustelutilaisuus 17.4.2023.

MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksesta ja sen vaikutusten arvioinnista on saatu lausuntoja ja kannanottoja yhteensä 44 kappaletta. Asukaspalautteita on saatu yhteensä 10 kappaletta. Lausuntokoosteesta puuttuu Kauniaisten kaupungin lausunto ja sen osalta on hyödynnetty lausuntoluonnosta (lopullinen lausunto saadaan 19.6.2023). MAL 2023 -suunnitelma viimeistellään lausuntojen, kannanottojen ja asukaspalautteen pohjalta elokuun 2023 aikana. Suunnitelman muutostarpeet tullaan arvioimaan toimenpiteiden seudullisen merkityksen ja vaikutusten pohjalta.

Lopulliset lausunnot on saatu seuraavilta tahoilta:

- Helsingin kaupunki
- Hyvinkään kaupunki
- Mäntsälän kunta
- Nurmijärven kunta
- Siuntion kunta
- Keravan kaupunki
- Vihdin kunta
- Järvenpään kaupunki
- Vantaan kaupunki
- Tuusulan kunta
- Kirkkonummen kunta
- Pornaisten kunta (yhtyi KUUMA-seudun lausuntoon)
- Sipoon kunta
- Espoon kaupunki
- HSL
- HSY
- KUUMA-seutu
- Uudenmaan liitto
- Päijät-Hämeen liitto
- Hämeen liitto

- Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
- ELY-keskus
- Traficom
- Väylävirasto
- Ympäristöministeriö
- Liikenne- ja viestintäministeriö
- Valtiovarainministeriö
- Porvoon kaupunki
- Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy
- Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA

Kannanotot seuraavilta tahoilta:

- Helsingin satama
- Etelä-Suomen kuljetusyrittäjät ry
- Finavia
- Helsingin seudun kauppakamari
- Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry
- Rakennusteollisuus RT ry
- Matkailu- ja ravintolapalvelut MaRa ry
- VR-Yhtymä
- Helsingin seudun yrittäjät ry
- Yhdyskuntasuunnittelun seura
- Linja-autoliitto
- Yhteinen toimialaliitto
- Tulevaisuuden tutkimuksen seura
- Helsingin seudun pyöräilijät
- Suomen Yrittäjät
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Seuraavat tahot ovat hakeneet lausunnon jättämiselle lisääaikaa:

- Kauniaisten kaupunki 19.6. saakka (lausuntoluonnos huomioitu koosteessa).

Yleisiä huomioita lausunnoista

Suunnitelmalle asetettuja tavoitteita ja toimenpiteitä pidettiin lausunnoissa lähtökohtaisesti hyvinä ja kannatettavina. Lausunnoissa pidettiin hyvänä, että MAL-suunnittelussa on kattavammin huomioitu pääkaupunkiseudun ohella myös KUUMA-kuntien erityispiirteitä.

Maankäytön osalta yhdyskuntarakenteen tiivistäminen ja kehittäminen liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen ja kestävää liikkumista edistäen koettiin kannatettavana. Monet lausunnonantajat näkivät kuitenkin suunnitelmaluonnoksen toimenpiteet riittämättöminä hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseksi. Osa hyväksyi, ettei hiilineutraalisuustavoitetta saavuteta. Lausunnoissa oli teemoja, joita koskevat näkemykset olivat ristiriitaisia.

Investointiohjelma nähtiin pääosin hyvänä, mutta siihen esitettiin myös joitakin muutoksia. Valtio-osapuolten lausunnoissa tuotiin esille, että valtiontalouden tilanne aiheuttaa haasteita tulevaisuudessa valtion rahoitusosuudelle. Suunnitelman kustannusarviota pidettiin epärealistisena suhteessa Liikenne 12 –rahoitusraamin. Jatkovalmistelussa suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden vaikuttavuutta tulee arvioida ja priorisoida. Kunnat peräänkuuluttivat valtion rahoituksen lisäämistä maankäytön, asumisen ja liikenteen toimenpiteisiin.

Erityisesti raskaan liikenteen taukopaikkojen toteuttaminen ja nykyisen liikennejärjestelmän tehostamis- ja ylläpitotoimenpiteet nähtiin tärkeinä. Elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä koskevia toimenpiteitä toivottiin painotettavan suunnitelmassa enemmän.

Vaikutusten arviointia ja sen sisältämiä toimenpide-ehdotuksia jatkovalmisteluun pidettiin pääosin hyvinä. Lausunnoissa tuotiin esille MAL-suunnittelun monimutkainen päätöksentekorakenne sekä tarve laatia arviointi suunnittelu- ja päätöksentekoprosessista.

Ehdotus	Hallitus päättää merkitä tiedoksi lausuntokoosteen (pvm) MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksesta ja vaikutusten arviointiluonnoksesta
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liitteet	MAL 2023 -lausuntokooste 6.6.2023

Yhtymäkokouksen 23.5.2023 päätösten täytäntöönpano

78/00.00.01/2023 [Yhtymäkokoukset vuonna 2023]

Hallitus 13.06.2023 § 66

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelija Lakimies Anni Lehtinen, puh. 040 594 2747

HSL:n perussopimuksen 3 §:n mukaan kuntayhtymän ylintä päätäntävaltaa käyttää yhtymäkokous. HSL:n yhtymäkokouksessa 23.5.2023 käsiteltiin seuraavat asiat:

1. Kokouksen järjestäytyminen ja ääniluettelon vahvistaminen
2. Arviointikertomus vuodelta 2022
3. Tarkastuslautakunnan esitys yhtymäkokoukselle tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä
4. Eron myöntäminen hallituksen jäsenyydestä
5. Sidonnaisuusilmoitukset

Kuntalain 96 §:ssä säädetään valtuuston päätösten täytäntöönpanosta, jota sovelletaan myös yhtymäkokoukseen kuntayhtymässä. Kuntalain 96 §:n mukaan "jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi".

Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon. Hallintosäännön 3 §:n mukaan hallitus vastaa yhtymäkokouksen päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Ehdotus Hallitus päättää

a) todeta, että 23.5.2023 pidetyn yhtymäkokouksen päätökset ovat syntyneet lainmukaisessa järjestyksessä, eivät mene yhtymäkokouksen toimivaltaa ulommaksi eivätkä muutoinkaan ole lainvastaisia; sekä

b) panna 23.5.2023 pidetyn yhtymäkokouksen päätökset täytäntöön.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset

Hallitus 13.06.2023 § 67

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelija Yksikön päällikkö Janne Solala, p. 040 621 5554

Hallitukselle on toimitettu kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta varten toimitusjohtajan ja tulosalueen johtajien viranhaltijapäätökset ajalta 16.5.–5.6.2023.

Ehdotus Hallitus päättää olla ottamatta käsiteltäväkseen liitteessä mainittuja päätöksiä.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite Päätösluettelo

Tiedoksi merkittävät asiat

Hallitus 13.06.2023 § 68

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelija Yksikön päällikkö Janne Solala, p. 040 621 5554

HSL on antanut seuraavat lausunnot ja kannanotot:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausunto Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntöön: Henkilöjunaliikenne 2030-luvulla - arviomuistio
- Helsingin seudun liikenteen lausunto valtuutettu Laura Kolehmainen aloitteesta julkisen liikenteen lipunhintojen alentamisesta määräaikaisen 0 % alvin johdosta
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausunto Pohjois-Paippisten korjattuun osayleiskaavaehdotukseen (kaava G 26)
- Lausunto Puotilan metroaseman alueen asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja valmisteluaineistosta
- Lausunto Vantaan ratikan Pakkalan asemakaavamutosehdotuksesta
- HSL:n kannanotto joukkoliikennepalveluiden uudelleenjärjestämisestä Länsi-Uudellamaalla
- Lausunto Ojahaantie 8:n asemakaavanmuutoksesta 002536
- Lausunto Malmin koulukampuksen asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HSL:lle ovat saapuneet seuraavat asiakirjat:

- Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntoyhteenveto: Liikenne- ja viestintäministeriön asetus joukkoliikenteen tarkastusmaksujen suuruudesta
- Helsingin kaupungin kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote 26.4.2023 § 98 Sörnäisten Suvilahden tapahtuma-alueen asemakaavan muutos (nro 12751)
- Helsingin kaupungin kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote 26.4.2023 § 99 Viikinrannan energiakorttelin asemakaavan muutos (nro 12806)
- Helsingin kaupungin kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote 26.4.2023 § 100 Pitäjänmäen sähköaseman asemakaavan muutos (nro 12805)
- Helsingin kaupungin kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote 10.5.2023 § 110 Malmin Pihlajamäen Rapakivenkuja 2 asemakaavan muutos (nro 12722)
- Helsingin kaupungin kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote 24.5.2023 § 125 Helsingin kansainvälisen koulun asemakaavan muutos Ruoholahdessa (nro 12798)

Ehdotus Hallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausunto Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntöön: Henkilöjunaliikenne 2030-luvulla -arviomuistio (107/08.01.01/2023)
Helsingin seudun liikenteen lausunto valtuutettu Laura Kolehmainen aloitteesta julkisen liikenteen lipunhintojen alentamisesta määräaikaisen 0 % alvin johdosta (83/00.02.03/2023)

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausunto Pohjois-Paippisten korjattuun osayleiskaavaehdotukseen (kaava G 26) (114/10.02.02/2023)

Lausunto Puotilan metroaseman alueen asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja valmisteluaineistosta (121/10.02.03/2023)

Lausunto Vantaan ratikan Pakkalan asemakaavamuutosehdotuksesta (125/10.02.03/2023)

HSL:n kannanotto joukkoliikennepalveluiden uudelleenjärjestämisestä Länsi-Uudellamaalla (143/00.04.02/2023)

Lausunto Ojahaantie 8:n asemakaavanmuutoksesta 002536 (120/10.02.03/2023)

Lausunto Malmin koulukampuksen asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (128/10.02.03/2023)

Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntoyhteenvedo: Liikenne- ja viestintäministeriön asetus joukkoliikenteen tarkastusmaksujen suuruudesta (255/02.02.00.00/2022)

Helsingin kaupungin kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote 26.4.2023 § 98 Sörnäisten Suvilahden tapahtuma-alueen asemakaavan muutos (nro 12751) (732/10.02.03/2020)

Helsingin kaupungin kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote 26.4.2023 § 99 Viikinrannan energiakorttelin asemakaavan muutos (nro 12806) (256/10.02.03/2022)

Helsingin kaupungin kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote 26.4.2023 § 100

Pitäjänmäen sähköaseman asemakaavan muutos (nro 12805) (91/10.02.03/2022)

Helsingin kaupungin kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote 10.5.2023 § 110 Malmin Pihlajamäen Rapakivenkuja 2 asemakaavan muutos (nro 12722) (12/10.02.03/2022)

Helsingin kaupungin kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote 24.5.2023 § 125 Helsingin kansainvälisen koulun asemakaavan muutos Ruoholahdessa (nro 12798) (81/10.02.03/2022)

Seuraava kokous

Hallitus 13.06.2023 § 69

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelija Yksikön päällikkö Janne Solala, p. 040 621 5554

Ehdotus

Hallitus päättää kokoontua seuraavan kerran aiemmin päätetyn mukaisesti tiistaina 22.8.2023 klo 9.00. Kokous pidetään sähköisesti.

Seuraava iltakoulu on keskiviikkona 9.8.2023 klo 16.30 alkaen. Paikka ilmoitetaan kokouskutsussa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 62, § 63, § 64, § 65, § 66, § 67, § 68, § 69

Muutoksenhakukielto

Päätöksiin, jotka koskevat vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.